સુરતની સુંદરી

-: અથવા :-

કળીયુગની કોયલ.

પ્રખ્યાત ગાયનોનો
સંગ્રહ.

— કીંમત —
બે આના.

૧૯૨૫.

પ્રસિદ્ધ કર્તા
બુકસેલર મણીલાલ આદ્યશંકર વ્યાસ.
ઠે. સ્ટેશન રોડ, બદરી આર્ટસ ફેકટરી સામે-સુરત.

સુરતની સુંદરી

અથવા

કળીયુગની કોયલ

૧' માંડલીક. -રાગ. આશાવરી-

: છોડ સખી ચન સંગ મેરે, તોહે વૃજમે કાન બુલાવત હે
ડી તુમ બીન વાંકો ચયન પરત નહીં, ખાન પાન કછુ ભાવત હે.
૨ મુગટ નહીં પહેનત હય, નહીં અંગ સુગંધ લગાવત હે,
ધેનુ ચરાવન જાત સખી, વાહે બંસીનાદ ન ભાવત હે.
એસો હીયો તેરો કઠીન ભયો, તોહે લાજ શરમ નહીં આવત હે,
કો જોગીજન ધ્યાન ધરત, બ્રહ્માદિક પાર ન પાવત હે.
જી પ્રીતમે ભુલ ગયો પ્રભુતા, તકસીર વો માફ કરાવત હે,
બાત ન ઝુઠ કહું સજની, અબ કયા ઇતના તરસાવત હે.
ના માંધોસે એજે મીલો પ્યારી, વોનો તેરોહી નાજ ઉઠાવત હે.

મીશ માણકુ. -રાગ કહેરવા-

હજારો મેરે કાનકા મોતી કાનકા મોતી, કાનકા મોતી-હ.
એરે મોતી મેરા, કીચપડા હે, (૨) લે જમુનાજલ ધોતી,
("કેસે ધોતી") લે જમુના જલ ધોતી—હજારો—(૨)
અગલી બજાર મેરા, મોતી ગુમાયા(૨) પીછલી બજાર ખડી રોતી,

("કાયકુ રોતી") પીછલી બજાર ખડી રોતી—હજારો—(૨)
એરે મોતી મેરા, લાખ ટકેકા (૨) ધર છતિયન પર સોતી (૨)
હજારો મેરે—(૨) કાનકા મોતી—(૨) હજારો મેરે—
"વાહરે વાહ બડા ભારી મોતી. હો હો હો હો."

બુદ્ધદેવ. —રાગ, ગઝલ.—

પડતી હવે મુજને ખબર, તુમાં જણાયે હર્ષ નહિ,
આ જગતની જંજાળની, ચતુરાઇ તેં દીઠી નહિ.
જ્યાં પ્રેમ મારો ઝળહળે, ત્યાં તેં દીધો બદલો ખરો,
ઘરબારને છોડયા વિના યુક્તિ કશી સુઝી નહીં.
હવે તો જો જરા જાગી (૨)
ચોળી વિભૂતિ અંગ, બન્યો શું યોગી (૨)
સમાધી જુઠી દે ત્યાગી (૨)-હવે.
વિલાસી મહેલના વાસી, તને આ શી લગન લાગી (૨)
મધુરાં પુષ્પને ત્યાગી અલ્યા કાંટા શું હીન ભાગી (૨)-**હવે.**
ઉંડી આશ ધારીને, મેં તારો સંગ કીધો તો,
ભરૂસો દઈ ભૂલાવી ઓ! **વિરાગી શું** ગયો **ત્યાગી** (૨)-**હવે.**

ઉદયભાણુ. —:૦:—

પંથી પરદેશી ચિત સોંપી, હું આ ચા...લી,
સાખી { **તસ્કરને ટીંગળાવવા, પડદે રાખી પ્રીત;**
{ **પુછયું પ્રવીણ પંથીએ, કોણ ગામની રીત.**
શુભ સંદેશો લઇ સંચરજો, હું આ ચા...લી.
સાખી { **મહા મહીનાનું માવઠું, જંગલ મંગળ ગીત;**
{ **સમય વિનાનું બોલવું, ત્રણેની એક રીત.**
વ્હેલા મંડપ માંહી મળજો, હું આ ચા...લી.

ઉદયભાણ. —:૦:—

બોલો મારા પ્રેમી પોપટજી બોલો બોલો, બોલો બોલો મેના બોલાવે,
બોલો રંગ રશીયાજી ડોલો જરી ડોલો, ડોલો, ડોલો પ્યારી ડોલાવે.
મેનાં તારા વચનની વેણુ વાગી, લાગી લાગી લલીત લેહ લાગી,
મેનાં વ્હાલી મેના કે, ના કહે, પણ જાગી, જાગી અજબ જોત જાગી.
પહેલાં પોપટજી પ્યારા રામજી સંભારો–વાહ ? **મેના શું–સતી સીતા વિસારો.**
ચતુર સુજાણ **સીતા–રામ** ઉચરાવો....................બોલો.
પોપટજી પાંજરૂં સોનાનું સજાવું, લાડીલી હું લાલચુ નથી કે લલચાવું.
સોને રૂપે શું ભીડ ભિતરની ભાગી................. .....લાગી.
રૂડા સુડાને રંગે રમાડું, પાંખે ઘાલીને ફળ મીઠાં ખવાડું,
ભાવના ભુખ્યા તમે શું ભાવી ભાવના ભુલાવે ?–બોલો.

સરદારબા. —રાગ–ઉસ્તાદી—

બંસીવાલા આજોરે મારે દેશ, પ્યારી સામરી સુરત પ્યારો બેસ–બં.
આવન આવન કેહ ગયોજી, કર ગયો કોલ અનેક,
ગીણુતાં ગીણુતાં ઘીસ ગઇ, મોરી આંગળીઆરી રેખ.
સાંવરીયા રસીલા સલુણા, પીયાને જીયાયે કરૂં યે નીસાર,
હમતો જોગી પ્રેમકેરે, પ્રેમ હમારો દેશ
શુદ્ધ નહીં પાઈ પીયુકી, તબ લીયો આ વેશ.–બં.

જલસા સંગ્રહ. —રાગ, પીલુ, પદ—

કીસીકા કૈન સંગાથીરે બાબા—કીસીકા.
જુઠીરે માયા જગત ભુલાયા, કહેત પુરાણુકી પોથીરે–બા–કી.
દોલત દુનીયા માલ ખજાનાં, માત પિતા સંગ નાહીરે–બા–કી.
આપહી આપે અકેલા રીં'જાનાં, હોતે મશાનકી માટીરે·બા–કી.

સુરદાસ ભજન. —રાગ, પદ—

ક્યું રે નીંદભર સોયા મુસાફીર, ક્યું રે નીંદભર સોયા,
માનુસ દેહ દેવનકો દુર્લભ, **જનમ અકારથ** ખોયા-મુ૦
ધનદારા જોબન સુત તેરા, વામે મન તેરા મોહ્યા,
સુરદાસ પ્રભુ ચલેહી પંથકો, પીછે નૈનુ ભરભર રોયા-મુ૦

કબીર ભજન. —રાગ કીરતન—

મુખડાં ક્યા દેખો દરપનમેં, તેરે દયા ધરમ નહીં મનમેં-મુ૦
જેશી ફુલ રહી ફુલવાડી, બાસ રહિત નીજ ફુલમેં,
એક દીન એસી હો જાયગી, ખાક ઉડેગી તનમેં.-મુ૦
ચુવા ચંદન, અબીર અગરજા, શોભે ગોરે તનમેં,
ધન જોબન દો ઘડીકા સાથી, છુટ જાવેગા ક્ષણુમેં-મુ૦
કોડી કૌડી માયા જોડી, સુરત રહે નીજ ધનમેં,
દશ દરવાજા બંધ રહે તો, રહે ગઈ સબહી મનમેં-મુ૦
વાંસનકી એક નાવ લગાઈ, લે ચલે જંગલમેં,
ધરમી ધરમી પાર ઉતર ગયે, પાપી ડુબે જલમેં;
કહત **કબીરા** સુનો ભાઇ સાધુ, એ ક્યા લગ રહી મનમેં-મુ૦

મીરાંબાઈ. —ભજન, રાગ-ધનાશ્રી—

રામ રતન ધન પાયો મૈંયારે, મૈંકો રામ રતન ધન પાયો-મૈયા.
ખરચ્યો ન ખુટે, વાકો ચોર ન લુટે, દિન દિન હોત સવાયો-મૈયા.
નીર ન ડુબે, વાંકો અગ્ની ન જારે, ધરણુ ભર્યો ન સમાયો-મૈયા.
નામકી નાવ ભજનકી બતીયા, ભવસાગરસે તાર્યો-મૈયા.
બાઈ **મીરાં** કહે પ્રભુ ગીરધર શરણે, ચરણુ કમળ ચીત લાયો-મૈયા.

ચાલુ જમાનો. **-સમય પ્રભાવ-**

અવસરને વશ બસ થઈ રહેવું, દુઃખ આવે તે તો સેહવું,
દુઃખ આવે તે તો સહેવું, પ્રભુ કે કોને કહેવું.-અ૦
વેળા વશ સીતારામ થયા વનવાસી,
વેળા વશ દ્રોપદી થઈ સેરન્ધ્રી દાસી-એથી શિક્ષણ લેવું.-અ૦
વેળા વશ **નળ** નૃપ, ગયા જુગારે હારી,
ભટકી દમયંતી વનવન હાય બીચારી-છે ભાગ્ય પ્રબળ એવું.-અ૦

બુદ્ધદેવ. **—ગઝલ—**

દુઃખીને ડરાવે શાને, મરેલાને મારે શાને,
બળેલાને બાળે શાને, વૈરી **વિધિ,**
રીઝાવી સતાવે શાને, સતાવી રીબાવે શાને,
રીબાવી જીવાડે શાને, દયાના નિધિ.
શશિને કલંકો દીધાં ગુલાબો મનોહર કીધાં,
નિયંતા તે આવી શાને, અનિતી કીધી.-દુઃખી.
ચંદનને કુસુમનાં દીધાં, સાગર જળ ખારા કીધાં,
અમૃત કહી ઝેર દીધાં, જીવન અકારાં કીધાં;
રમણી હૃદયે આશા, નિરાશા દીધી.-દુઃખી.

બુદ્ધદેવ. **—ભજન—**

કાયા કાચ કુંપો, તું તો ચેતરે, હિણુ ભાગી હંસા;
અવિચળ પદ્દીને તું પેખરે, હિણુ ભાગી હંસા.-કાયા૦
ઝાંઝવાનાં નીર સમજ આ, કાચી જીંદગાની તારી;
મમતા મુકી દે ને તું તારીરે, હિણુ ભાગી હંસા.-કાયા૦

બે દિનના છે ઘરજળ સઘળાં, બે દિન અહિં રહેવાનું છે,
બે દિનનાં છે સગાસંબંધી, બે દિન સુખ લેવાનું છે.
બે દિનનો છે પંખી મેળો, અંતે ઉડી જવાનું છે,
લોકો જેને દુનિયા કહે તે, એક મુસાફર ખાનું છે.-કાગા૦

મહાશ્વેતા કાદંબરી. —:૦:—

હમારી લાજ તમારે હાથ, ઓ નાથ નિભાવજોરે....હમારી.
"સદ્ગુણ જ્ઞાન સુબુદ્ધિ આપો, સતચિત આનંદ ઉરમાં સ્થાપો."
અગમ નિગમનો માર્ગ સુગમ બતલાવજોરે....હમારી
ભક્તિ થકી ભવ બંધન તુટે, ડગલે ડગલે આયુષ્ય ખુટે,
શ્રીધર અમ તન મનના તાપ સમાવજોરે....હમારી લાજ.

મહાશ્વેતા કાદંબરી. —:૦:—

પતિ વીના પ્રેમદાના મનના, પુરાય ક્યાંથી કોડ,
કહે સખી પુરાય ક્યાંથી કોડ?
સરજન હારે સરજી જગમાં, નરનારીની જોડ. (૨)
પશુ પક્ષી વન વૃક્ષ નિહાળો—સૃષ્ટિ માંહે સઘળે જઇ ભાળો,
નાના મોટા જીવ જંતુમાં, પણ એવી નથી ખોડ-સ૦
પતિ ભજયે પાતક સહુ ટળતાં, અખંડ સુખડાં સેજે મળતાં,
પતિ વિના સાહેલી જગમાં, હરાય જીતી હોડ-સ૦

દાનવી માયા. —:૦:—

ગાન મધુરાં ગાય રતિનાં રૂપે કામ લજાવે,
સ્નેહસુધારસ સીંચન કરતાં ઘડી ઘડી શરમાવે, મુજને એ મોહન ભાવે.
વાત વાતમાં રીસ કરીને રોષ દોષ **દર્શાવે,**
[illegible] મમતાથી પગે પડું તો, છાતી શું લપટાવે—મુજને.

ફરી કમાણી પૈસા લાવે પેટીમાંજ દખાવે,
કુંચી કરમાં લ્યો શેઠાણી! કહી કહી બોલાવે.—મુજને.
ઘર કુકડો થઇ ઘરમાં બેસી આજ્ઞા નિત્ય ઉઠાવે,
ઘરની દેવી કહી સલુણો સેવા સર્વ બજાવે—મુજને.
પ્રેમ પુષ્પનો પ્રેમ ભોગી તે પ્રેમસુધા પીવરાવે,
પ્રેમેથી પરિરંભણ આપી પ્રેમ ઝુલે ઝુલાવે—મુજને.

ઉમા દેવડી. —:૦:—

છોડો છોડો છબીલા, જાઓ જાઓ હઠીલા,
મારી લુંટાશે નવલખ લાજ-છબીલા.
તમે મોટા પુરૂષ મહારાજ, પાણી પહેલાં બાંધી લ્યોને પાજ-મારી.
વાહ વાહ વચન રસીલા, તારાં નયન રંગીલા,
ગોરી ગાળે સર્વનું ગુમાન-રસીલી પ્યારી ગાળે
લાગે જેને પ્રીતીનુંજ પાન, ગણે નાના મોટા સૌ સમાન.-ગોરી.
સાખી { **કથન કથે જગમાં બધાં, વિરલા પાલણહાર,**
પ્રીતિ ભગત ભામા સદા, વચન નિભાવનહાર. }
મુકો મુકો માનુની ગુમાન, શાણા દાસી છું તારી સુજાણ,
ચાલો આવો ચતુર પ્રીય પ્રાણ.-છોડો.

ધના ભગત —ભજન—

રામબાણ વાગ્યા હોય તે જાણે, ઓલ્યા મુરખ મનમાં ન આણે.
ધ્રુવને વાગ્યાં, **પ્રલ્હાદને** વાગ્યાં, ઠરી ને બેઠાં ઠેકાણે,
ગર્ભવાસમાં **શુકદેવને** વાગ્યાં, એવું **વેદ વચન** પરમાણે-રામ.
મોરધ્વજ રાજાનું મન હરી લેવા, મ્હારો **વા'લો** આવ્યા જે ટાણે,
લઇ કરવત મસ્તક પર મેલ્યું, **પત્ની-પુત્ર** બેઉ તાણે-રામ.

મીરાંબાઈ ઉપર કોપ કરીને, બોલ્યો રાણોજી ખડક તાણે,
ઝેરના પ્યાલા મ્હારા **ગીરધરલાલે**, આરોગ્યા **અમૃત** ઠેકાણે-રામ.
નરસીંહ મ્હેતાની હુંડી શીકારી, વ્હાલે ખેપ ભરી ખરે ટાણે,
આગળ સંત અનેક ઓધાર્યા, એવું **ધનાભગત** ફેર આણે-રામ.

મીરાંબાઈ —રાગ ભજન—

કાનુડો શું જાણે મ્હારી પ્રીત, બાઇ અમે બાળ કુંવારારે-કા૦
જળરે જુમનાના અમે ભરવા ગયાતારે, કાનુડે આવીને છાંટયા નીર, ઉડયાં છરરરરરરરે-કા૦
શેરીએ ને શેરીએ અમે રમતા, ને ભમતારે, કાનુડે આવીને ખેંચ્યા ચીર, ફાટયાં ચરરરરરરરે-કા૦
વંદરાતે વનમાં વ્હાલે રાશ રમાડયારે, કાનુડે તાણી માર્યા તીર, વાગ્યા અરરરરરરરે-કા૦

ભજનામૃત. — ભજન મીરાંબાઇ —

બલીહારી રસીયા ગીરધારી, સુંદર શ્યામ હો તજી અમને મથુરાંના વાસી, આવા ન બનીયેજી.
વાંસલડી વાગે વ્હાલા, ભણકારા વાગેને, વ્રજ વાટ લાગે ખારી,-સુંદર
જમુનાનો કાંઠો વાહલા ખાવાને દોડેને, અકળાવી દે છે મુને ભારી.
વૃંદાવન કેરી શોભા, તમ વીણ અમને તો, નવ લાગે હવે સારી.-સુ.
ગોવરધન તોળ્યો વ્હાલા, ટચલી આંગળીયેને અમ પર ઢોળ્યો ગીરધારી
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, શુદ્ધ પ્રભુ લેજો માહરી,-સુંદર

કબીર ભજન — રાગ ભજન પદ —

ક્યા ધરમ નહીં મનમેં, મુખડાં ક્યા દેખો દરપનમેં,
[illegible]જકા એક નાવ બનાયા, **છોડા સમંદર જલમેં,**

નુગરા બેઠન વાલા ડુબે, સુગરા તરજાય ઉનમેં,—સુ.
મુચ્છ સમાઇ પાઘડી બાંધી, તેલ લગાવત તનમેં,
ડુંગરકા પાની જોબનકા લટકા, ઠલજાવેગા છીનમેં—સુ.
ઓર કાયામાં શ્વાસ ઉગત હયે, ગાંઆ છરત હયે બનમેં,
કહત **કબીરા** સુનોભાઇ સાધુ, રહ ગઇ મનકી મનમેં—સુ.

નરસીંહ મહેતો. —:૦:—

હવેમને હરીનામથી,નેહલાગ્યો(૨)ભાંગીભીડભવનોભય ભાગ્યો—હવે.
માયા મંદીર મારે મનથી મેં મુકયાને, ઇન્દ્રીની ઓળખાણ મુકી (૨)
હેમ હીરાથી હાર મઢેલા, તે પર ચાલ્યો થુંકીરે—હવે.
કોના સુત તાત, કોના માત ભ્રાત, સરવે સ્વાર્થના સગપણ રાખે,
પ્રાણ ગયા પછી, પાસે ન આવે, કાઢો કાઢો મુખથી ભાખેરે—હવે.

વીર કુણાલ. —:૦:—

હું તો વીધ વીધ રંગ બનાવું નેન નચાવું;
ને લલચાવું મારા—કંથને; વશ કરવા.
રીસ કરી જોઉં આડી આંખે, ભૂમિ ખણતી શરમાતી,
હાંરે સખી લળી લળી હું **લચકાતી**—
મનાવતાં પણ હું મરડાતી, છણકે છટકી જાતી;
કહે માફ કર કાલાવાલા, કરતાં હું હરખાતી.
હાંરે સખી હસી હસીને ખસી જાતી;
પગે પડે જ્યાં પ્રીતમજી, **ત્યાં પાણી પાણી થાતી.**—

જગતસિંહ. —:૦—

ઝીણા ઝરમર વરસે મેહ ભીંજે મારી ચુંદડલી.
એવો નંદકુંવરસું નેહ, ભીંજે મારી ચુંદડલી,

ઉંચા અવાશ એ અલબેલાનાં, નીચે અમારી મેડીરે,
સુતી હતી હું રંગ ભુવનમાં, સાન કરી સીદ તેડી.—ભીંજે.
ડગમગ દાદુર મધમધ મોરલા, ચાતક થયા નમેરીરે,
વીજળીના વેગના ભયને ત્યાગી, આવી ઉભી આ કેરી.—ભીંજે.

કંસવધ. —ગરબો—

જમુનાને તીરે જાદુવાલે, સખી બંસરી બજાવી,
નંદલાલે વ્હાલે ચિત ચોરી મને બાવરી બનાવી.
ભુલાવી મારૂં ભાન સાન કહાન ગયો હાંહાં,
મને મોરલીએ મોહીની ઉપજાવી.—જમુના.

સાખી { **સુંદર છબી જોઇ છેલની, ઉપજી અંતર પ્રીત;**
નટવર ગિરધર શ્યામમાં, ચોંટયું મારૂં ચિત.

નયન નેહે નચાવ્યાં વાલીડે સખી મુખ મલકાવી,
છુપી છુપી કરી સાન, મને લીધીરે લોભાવી,
ન ભાવે ખાનપાન નિંદ ન આવે હવે, લગન લલનાએ પ્રેમની લગાવી.

સાખી { **વીરણ થકી વિંધાયલું, અંતર અતી અકળાય;**
અળગો રહે અલબેલડો, શું કરૂં સખી ઉપાય.—જમુના

અબળાનાં બંધન. "ભજન"

જાના હે જાના, સબકો હે જાના,
મોહન જીસમે પહેચાના, ફિર નહિ આના જાના—ટેક.
કાયા ઘડ કચ્ચા ભાઇ, માયા બાદલકી છાઇ,
લડકા લડકી લુગાઇ, સ્વારથકી હે સગાઇ, મત હોના દિલગીર—
માલ ખજાના મયના હાથી, ઘોડા ઓર સમયાના,

૧૨૮-૮૪

સબકો છોડ અકેલાહી જાના, આવે પરવાના;
જબ એકહુ ન ચલે બ્હાના, ચલતી નહીં તદબીર.—ટેક.

સતી દ્રૌપદી. —:૦:—

ધરો કાંઈ હિત શિખામણ ધ્યાન, ગર્વથી નથી નાથ કલ્યાણ,
કુસંપે રહ્યું કોણુ આરામ, મેળવ્યું કોણે મહીમાં માન.
અભિમાન પર્વત છે મોટો, **હેઠળ ઉંડી ખાઈ**................
ચડયા પડયા તે નર પછડાયા, છરમાં ગયા છુંદાઈ—ધરો૦
લંકા સરખો ગઢ દુર્ઘટ ને સમુદ્ર સરખી ખાઈ,
લંક પતિ પણ લંક ન લાયો, રણમાં ગયો રોળાઈ.
હિરણ્યાક્ષને—હિરણ્યકશ્યપુ, એ જબરજંગ બે ભાઈ,
નૃસિંહ રૂપે નખે વધેર્યો, માને ગયા મરડાઈ...........ધરો૦

સરસ્વતીચન્દ્ર. —:૦:—

પ્રિતી કરીશું તરછોડી પરદેશી......હાં છોડી પરદેશી, (૨)-પ્રિતી.
ડંશ દઈ અહો ભ્રમર કુમુદને, હો છોડી પરદેશી હાં છોડી (૨)-પ્રિતી.
પુરી પંખીણી, પ્રેમ પીંજરમાં, આખર પાંખ મરોડી પરદેશી,
હાં મરોડી પરદેશી...........મરોડી પરદેશી..............પ્રિતી.
ત્યાગી કુમુદ વન, ભટકી ઓ ભમરા, આવ્યો અહીં શું ફરી દોડી,
ઉડીજા ઉડીજા, પંખી મુશાફર રેન રહી છે, હવે થોડી પરદેશી,
હાં થોડી પરદેશી...........હાં થોડી પરદેશી...........પ્રિતી.

લવ-કુશ. —વૈરાગ્ય, ભજન, રાગ-પદ—

જોને જરી જાગી મુરખા, જોને જરી જાગી,
અલ્યા સુતો શું અભાગી ! જીવ ! જોને જરી જાગી.

સગાને સંબંધી ત્હારાં, સુખનાં છે બેલીરે. [૨]
ઠેલી મેલી જશે દુખમાં રડતોજ ત્યાગી—અલ્યા સુતો શું.
કાયાની માયાને ત્હારી, કર તું વિખુટીરે [૨]
ફુટી બુટી સાંધનારો નથી કો વિરાગી—અલ્યા સુતો શું.
મ્હારૂં આ મ્હારૂં છે માની, ગુમાની શું થાતોરે [૨]
જાતો હરખાતો માતો જશે હામ ભાંગી—અલ્યા સુતો શું.

સતી તોરલ. —ભજન—

એક દીન એવો આવશે, જે રૂદીયામાં સૌકના સાલેરે,
સગા મીત્રના કારણે વીરા કોઇનું જોર નવ ચાલેરે.
કાઢો કાઢો એને સહુ કરે વીર, જાણે જન્મયા નોતારે,
ઘટનો ઘુંઘટ દુર કર્યો ત્યારે રોકયા દશ દરવાજારે.
આરે કાયાનો ઘટ ઘેરીઓ ત્યારે, રોકયો દેહનો રાજારે.—એક.
સોળ વરસની સુંદરી તે ઉભી ટગમગ જુવેરે,
આરે કાયામાં હવે કાંઇ નથી ત્યારે ઉભી ધ્રુસ્કે રૂવેરે.
એની વળામણ શેરીયે માત ઝાંપેથી વળશેરે,
સગાં સગાં તમે શું કરોરે, સગાં વળાવીને વળશેરે;
સગાં તે વન કેરાં લાકડાં તે ભેગાં આવી બળશેરે.—એક.

સરોજની. —ભજન—

કાળ નહિં છોડેરે, ઠાલા શાને મથીને મરો.
પાપી ભ્રમણા કાજેરે, ધોળાં કાળાં શીદને કરો.
મન જાણો છો ? મેં કર્યું કે, પણ કરનારો છે કોય;
આદર્યા અધવચ રહે ને, હરી કરે સો હોય,
મિથ્યા વૈભવ માટેરે, નિંદય જુલ્મી શીદને ઠરો.—કાળ૦

નક્કી સમજો કાળ રાય ત્યમ, રંક સર્વને ખાય;
બાંધી મુઠ્ઠીએ આવેલાં, સૌ ખાલી હાથે જાય,
કરશો તેવું ભરશોરે ? પરમેશ્વરથી જરી તો ડરો—કાળ૦

બોડાણો **—વૈરાગ્ય ભજન—**

જુઠું જુઠું જગત ખરૂં જાણ્ય મારે.
જુઠી જનની, જુઠી જાયા, જુઠી મોહ ભરેલી માયા,
કાચ કુંપો છે કાયા, મમતા તાણ મારે.
ગગને જામે વાદળ ગોટો, પાણીમાં પ્રગટે પરપોટો,
એલ વિશ્વનો ખોટો—સાચો જાણ મારે.
મારૂં મારૂં કરતાં મરતાં, દ્રવ્ય કાજ પાપે નહી ડરતાં,
મેલી ચાલ્યા દામ ખજાનો ખાંણ મારે.
જુઠી જાણો જગતની બાજી, આતશબાજી જાશે ગાજી.
અંતે સૌને સોવું છે, **સ્મશાન મારે.**

સતી તોરલ. **—ભજન—**

જેસલ કરી લે વિચાર, માથે જમ કેરો માર,
સ્વપ્ના જેવોરે સંસાર, **તોળાંદે** કરે છે પોકાર.
આવોને **જેસલરાય** આપણ મળીયે,
ખરા સંત હોયે ત્યાં જઇ ભળીએજી ?
આ ભવ આવીયો અવતાર માથે સદ્દગુરૂ ધાર,
જાવું ધણીને દરબાર એકલી ઉતારે ભવપાર—આવોને૦
મોતી એરણમાં ઓરાય, માથે ઘરણ કેરા ઘાય,
ફુટે ફોકટીઆં કહેવાય, સાચાની ખરે ખબરું થાય.—આવોને૦
નવલખ કોથળીઓ બંધાય, ત્યારે ગાંધીડો કહેવાય,
હિરા માણેક હાટે વેચાય, તેનાં મુલ મોંઘેરાં થાય.—આવોને૦

નિત્ય નિત્ય ઉઠી ન્હાવા જાય કોયલા ઉજળા ન થાય,
બેટા ગુણિકાનો તે તો બાપ કોને કહેવા જાય.—આવોને૦
દેખા દેખી કરવા જાય, એ નર અધુરીયા કહેવાય,
હાથમાં દીવો લઇને છતી આંખે કુવે પડવા જાય.—આવોને૦
એવી ચાર જુગની વાણી **સતિ તોરલ** દેવી ગાય.—આવોને૦

રાગ સાજ સંગ્રહ–હનુમાન સ્તુતિ–

ધન ધન મહાવીર **બજરંગ,** રાવણ **લંક** જલાને વાલે.
આજ્ઞા **રઘુનંદનકી** પાય પહુચે **ગઢ** **લંકામેં** આય;
ક્રોધિત હો દી આગ લગાય, **રામકે** કામ બનાને વાલે.—**ધન.**
રાવનકી બાટીકા ઉજારી, મારા **અક્ષય કુમાર** સુરારી;
ફસ ગયે **બ્રહ્મ પાશ** એકવારી, લીલા લલિત દીખાનેવાલે.—**ધન.**
ચઠી દ્રુમ **અશોકપર** હર્ષાય, દિન્હી ઝટ મુદ્રિકા ગિરાય
ચરનન ગિરે **સિતાકે** આય, પિયાકી ખબર સુનાનેવાલે.—**ધન.**
શક્તિ **મેઘનાદ** ને મારી, વ્યાકુલ ભયે **લક્ષમન** બલધારી;
લાયે સંજીવની સુખારી, **લક્ષમન** પ્રાણ બચાને વાલે.—**ધન.**
માયા રચ **અહિરાવન** ધાય, જબ હર લે ગયા દોનો ભાય;
રામકો લક્ષમન સહિત ઉઠાય, જાય પાતાલમેં લાનેવાલે—**ધન.**
દુષ્ટોકો મારે તત્કાલ, ભક્તોંકા કરિયે પ્રતિપાળ;
શરણાંગત દ્વિજ **મન્નીલાલ,** ધન બિધા બલપાનેવાલે.—**ધન.**

સતી તોરલ. —ભજન—

પાપ ત્હારૂં પ્રકાશ જાડેજા પાપ ત્હારૂં **પ્રકાશરે,**
ત્હારી બેડલીને બુડવા નહિ દઉં જાડેજારે–**તોરલ કહે છે.**

હરણ હર્યાં લખચાર તોરલ દે હરણુ હર્યાં લખ ચારરે,
કંઇક વનમાં મગલા મારીયા, તોળાંદેરે એમ **જેસલ કહે છે**
કર્મ ત્હારાં સંભાર જાડેજા ધર્મ ત્હારો સંભારરે-તારી બેડલી.
લુટી કુંવારી જાન સતિ નારી, લુટી કુંવારી જાનરે,
સાત વીશું મોડબંધ મારીયા તોળાંદેરે, એમ-**જેસલ કહે છે.**
ધર્મ ત્હારો સંભાળ જાડેજા ધર્મ ત્હારો સંભાળરે—તારી બેડલી.
તોડી સરોવર પાળ, સતિ નારી તોડી સરોવર પાળરે,
ભાઇ ભાભીને મેં મારીયાં તોળાંદેરે એમ **જેશલ કહે છે.**
કંઇક પરમાર્થ કર જાડેજા કંઇક પરમાર્થ કરરે—તારી બેડલી.
માથાના જેટલા વાળ સતિ નારી માથાના જેટલા વાળરે,
એટલાં કુકર્મો મ્હેં કર્યા તોળાંદેરે એમ-**જેસલ કહે છે.**
પાપ તારૂં પ્રકાશ જાડેજા પાપ ત્હારૂં પ્રકાશરે;
વિનવે **જેસલરાય** સતિને વિનવે **જેસલરાય,**
મારી બેડલી ઉતારો ભવ પાર, સતિ—મારી.

સતી તોરલ.

—:૦:—

જીવન દિન ચારનું ચટકું **નકામો મોહમાયાનો,**
ઉઠી જાવું આહા અંતે કરીને ત્યાગ કાયાનો.
થતાં દરબારનો ડંકો રહે નાં ગર્વ બંકાનો;
શુરાનો પણુ સમય આવે સમાધિમાં સમવાનો.
અરેરે કયાં માયાનો નકામો મોહ સંસારે,
ભુલે જ્ઞાની છતાં જ્ઞાને ધારાવી ઢોંગ ડાહ્યાનો.

ગ્રામોફોન રેકર્ડ ગાનાર. રા. નાથુલાલ.

રાગ–ગરબો.

પાતળીતા પાલવ મેલોરે, પાય પડું રે
અલબેલા અળગા રહોનીરે પાય પડું રે
છોગાળા છેડો મેલોરે પાય પડું રે

વ્હાલાજી મારા, મહીની, મટુકી મારી ફૂટી (૨)
આ કંઈ મોતનમાળા તુટી (૨) રે પાય પડું છું.–પાતળીયા.
વ્હાલાજી મારા કંસનું રાજ નથી રૂડું. (૨)
કોઇ જઇને કહેશે કુડું (૨) રે પાય પડું છું.–પાતળીયા.
વ્હાલાજી મારા, ઝગડો ઝાઝો નવ કીજે, (૨)
તુંને દાણ શાનુ દીજે (૨) રે પાય પડું છું.–પાતળીયા.
વ્હાલાજી મારા દયાનો પ્રિતમ છે સોહાગી; (૨)
મુને તારી માયા લાગી (૨) રે પાય પડું છું.–પાતળીયા.

વિરાટ–પર્વ. રાગ ઉસ્તાદી ભજન.

વરતન મુખસે કીયો ન જાય તેરો **રાધા કીશન મુરારી.**
ફાગન મેં જબ હોરી ખેલન, બીહરત કુંજ **બીહારી.**
શ્રીંદાબન્દકી કુંજ ગલીમેં, બહીંઆ પકડ રંગડારી,
ક્રોધમેં આકર ભવેં ચઢાકર, તબ બોલી **શ્રીજનારી.**
મત રંગ ડારો લાજ ધરો તુમ, **હમહય નાર કુંવારી,**
તુમ હો **નીરલજ** હમ નહી અબશે મુખસે સુનોગે ગારી—
(તબ) ફગવા લીયે બીન–જાને ન દુંગા હસકે–બુલા મુરારી,
અબ કહાં જાઓ બચો મોરે આગે ભર મારી **પીચકારી,**
કહેને લગી સબ હાત જોડ અય ગોકુલકેરખવારી,
તુમરે પ્રેમમેં બની હમ મુરખ, અંગીઆ ભીજ ગઈ સારી,
અબતો છોડ દો ચીર હમારે તુમ જીતે હમ હારી.

તૈયાર છે!   તૈયાર છે!!   તાકીદ મંગાવો

— વહેલો તે પહેલો —

સુંદર ૧૬ ચીત્રો અને લોકપ્રીય સેંકડો ગાયનોથી ભરપુર
ઉપરાંત પાના રંગબેરંગી ફેન્સી પુઠું છતા કીમત રૂ'
એક રૂપીઓ પોષ્ટેજ અલગ.

અતી લોકપ્રીય ગરબીઓ, દાણલીલા વીગેરેથી ભરપુર દરેક ગ્રહસ્થ
કુટુંબમાં રાખવા લાયક સ્ત્રી, બાળક, બાળકીઓને બહુજ ઉપયોગી
સુંદર ચીત્રવાળું પુઠું એંશી પાનાની બુક છતાં કીમત
દશ આના પોષ્ટેજ જુદું.

ઉર્દુ જબાન અને ગુજરાતી હરફોમાં ગઝલ કવ્વાલીનો મોટામાં
સંગ્રહ જાણીતા શાયરોનાં બેમુલ ગૌહરોથી ભરપુર કળાના નમુના-
રંગબેરંગી પુઠું, છતાં કીમત દશ આના પોષ્ટેજ જુદું
ત્રણે બુક ભેગી મંગાવનારને પોષ્ટેજ માફ
આ તથા એ શીવાય બીજાં સારાં અને સસ્તા પુસ્તકો મળ

સુરત-બરાનપુરી ભાગળ, ભાજીવાળી પોળમાં આવેલાં શ્રી અન
બંધુ પ્રી પ્રેસમાં ગોવિંદજી ડાહ્યાભાઇ નાયકે છાપી